

קלמ:

עין משפט נר מצוה

א א ב מ י פ ט ש צ
ל פתח ל"ח סגן שון
מח 16 טע"ס ה"ע י" ק
טע"ף א

רבינו גרשום

אלמא בעל כנסת בני אשתו
ירוש הוי: נכסי מלוג.
לחיי קיי נכסי מלוג סיבון
אלא קבל עליו הבעל
אחריות מתחריץ והולכין
כמו שמולגין את הוראש
שפתחיה השגח להכי כרי
נכסי מלוג. או הוראש
כשלא לוקח הוי משום
הכי מפיך דקום שעבד
לקיחתו משעה שהכניסה
לו והלקוחות לא קני עינין
אלא אי אמתא כירוש
הוי הלא הוא בני אשתו
בכנסי אשתו אלא לאחר
מיתה אשתו והלקוחות
קום שבעבור קום מיתה
הוי לוי משום
אלא מוציא הבעל בכנסי
אשתו ללוקח הוי. אלמא
ע"ג רש"י דבין באגריה
דבעל יורש הוי לויא
למשמט מינה דהשתא
מצינן למשמט דדיקה הוי:
משום פסידא דדיקה ולא
דחוקא פסידא ביובל ירושת
אשתו דאי דיעינן דאי
כלוקח נפקא מינה ביובל
כשאר לקוחות. לגבי ובי
יורש כ"ר תנא שטא כב"ר
ל"ה לבעל. דשמונה ללוקח
משום פסידא דדיקה הוי
דאי אמתא יורש הוי אם
כאן קבלה קניית לקוחות
מירושתו שאין יורשה אלא
לאחר מיתה אבל כ"ר
משיגין ל"ה לוקח פסידא
קנייתו לכחירתו משום
הכי מוציא מיד הלקוחות
גבי רבן דשלא באגריה
דירוש הוי משום פסידא
דאלמנה דהתיר נותן בכנסי
דירושין שויהו רבנן כירוש
ל"ה הכי דחיקוס שטר
שעבדו כחובתה מירושתו
של בעל שירוש הבת
שלו או דאי אמתא דבעל
כלוקח הוי אינה נותנת
דאי מוציא למונן האשה
והבנות מנכסין שעובדיה
ללוקח סמי תמן העולם.
דאלמנה אמתא שויהו רבנן
כירוש האי גבי מילתא
דכ"ר יורש ב"ר הנינא
דאיא פסידא ללוקח דבעל
מקמי מירושתו וירושתו
לבעל כלוקח. ואי משום
חששא פסידא איבעי רבנן
לשוייתו כירוש דהשתא
לא קא פסידא לקוחות
דשעבדו הוי קיום מירושת
הבעל. התם שאני הוא
וברין הוא וליפסידו מירושתו
הדלקוחות הוא דאיתו
דאפסידו אנפשייהו ולא
איבעי להו למוכן כ"ר. אבל
גבי אלמנה מאי הוי לה
למכרה משום הכי שויהו
רבנן כירוש ל"ה לפסידא
אלמנה במזונותיה:

יש נוחלין פרק שמיני בבא בתרא

מסורה הש"ס

(א) תמונת פ"ח: ר"ח פ"ח: ר"ח פ"ח:
ר"ח פ"ח: ר"ח פ"ח: ר"ח פ"ח:
(ב) תמונת פ"ח: ר"ח פ"ח: ר"ח פ"ח:
ר"ח פ"ח: ר"ח פ"ח: ר"ח פ"ח:
ר"ח פ"ח: ר"ח פ"ח: ר"ח פ"ח:

הנהרות הב"ח

(א) גבי נכסין מלוג:
(ב) ר"ח פ"ח: ר"ח פ"ח: ר"ח פ"ח:
תמיה אלף לא פסידו מוסי
יחד ובגמ' מפרש מאי
קאמר פסיד: (א) ר"ח פ"ח:
ד"ה התם ובי לבעל פסיד
ו"י האמר הלא דאיתו
דאפסידו אנפשייהו ולא
היה להו למכין: (ד) בא"ד
או שמו מיה דאשה
ואיכילא ומתה בעל לוקח:
(ה) ר"ח פ"ח: ר"ח פ"ח: ר"ח פ"ח:
גבי הלא אלמנה:

מוקף רש"י

באושא התקינו. כהנייה
סבירין פאושא. שגלח
ישנה שם סבירין נהלה
דלמחרתן כ"ה (א). גבי
פסד משמט. ובי: ד"ה.
האשה שמוכרה בכנסי
מלוג. ה"ק (ב). תמונת
למית הבעל איכיל פסיד
ב"ה ו"ק ה"ק ק"ק י"ה
ללוקח לכחיתו ובי: ד"ה.
ומתה. ובעל יורש אשתו
דכ"ר פסיד ו"ק. ה"ק. הבעל
מוציא. ה"ק ה"ק פסיד
הלקוחות הכי מוקף פסיד
האשה (ב). תמונת פ"ח: ר"ח פ"ח:
תקנת
אשתא נכסיה על קרקע לאח
מיתה. ובי: ד"ה: דש"ה
רבנן כלוקח הוי לוקח לאחון
(ב). תמונת פ"ח: ר"ח פ"ח:
קנין פסידה ללו סקני ה"ק
דמך. בעל כנסת אשתו אלמנה
רבנן לפענדיה משום אשת
ויורש ל"ה א"ה מיתת
האשה. שגלח ימות בעליה
כ"ה יעלם ללוקח. ובי: ד"ה.
הדרין ע"ך יש נוחלין
הבנות יורש חובות
ישאלו על הפתחים. תקנת
ממיה ה"ה (ב). תמונת פ"ח: ר"ח פ"ח:

והירוש את אשתו. פי' בקונטרס ואי הו לוקח ממיהם גס
לאחר מיתה לא פקע והו לוקח ואין נראה דהא
ממיה אין לו אלא פירות ונראה לריי לפרש דמבעיא ליה אם בעל
יורש הו או לוקח הו בין ממיה בין לאחר מיתה מדלא מפליג
מדין ופשיט מדריבין ללכל הפחות
הו יורש לאחר מיתה דקאמר מתה
הבת אלמנתו מונת מנכסיו אע"פ
שבעל יורשה אבל ממיה אין להוכיח
מדכריז דהו יורש אע"ג דקאמר
נשאת הבת אלמנתו מונת דהא
אפילו הו לוקח ממיה קאמר שפיר
דמונת שמוכל למכור הגוף ממיה
והפירות לאחר מיתה כיון דבעל
יורש הו לכל הפחות לאחר מיתה
ולהכי קא"ל א"ה ו"י לאו דשלח רבין
לא הו דיעינן דהו יורש לאחר מיתה
והתנן אלו שאין חורים ביובל הכנסה
היורש את אשתו אלמנה יורש הו
לאחר מיתה: גבי יורש שויהו רבנן
כירוש. לאו דוקא נקט שויהו רבנן
דהא כיון דלמא ליה דלינה חורת
ביובל אית ליה דירושא הבעל דלורייתא
דהכי אמר בכנסת (ד' נ"ג): וכן פי'
בקונטרס אלא שויהו רבנן בעי למימר
הנימוח להיות יורש ולא עשאוהו לוקח:
התם אינהו אפסידו אנפשייהו ב'.

הדרן עלך יש נוחלין

מ"י שויהו והניח בניו ובנות *בזמן שהנכסים
מרוכזים הבנים יורשו והבנות יורשו נכסים
מועטין הבנות יורשו והבנים ישאלו על
הפתחים אדמון אומר בשביל שאני זכר
הפסדתי אומר רבן גמליאל רואה אני את
דברי אדמון: גמ' וכמה מרוכזין אומר רב
יהודה אומר רב כדי שיוזנו מהן אלו ואלו
שנים עשר חדש רב אמרייתא קמיה רשמואל
אמר זו דברי רבן גמליאל בר רבי אבל
חכמים אומרים יכרי שיוזנו מהן אלו ואלו עד
שיבגרו איתמר גמי כי אתא רבין אמר ר'
יוחנן ואמרי לה אמר רבה בר בר חנה אמר
רב יוחנן כל שיוזנו מהן אלו ואלו עד
שיבגרו הן מרוכזין פחות מכאן הרי אלו
מועטין ואי ליכא לאלו ואלו עד שיבגרו
שקלי

והירוש את אשתו אמר ליה רבא והשתא
דשלח מי דיעינן ה' האמר ר' יוסי בר' חנינא
באושא התקינו האשה שמוכרה (ב) נכסי מלוג
בחי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות
אלא אמר רב אשי בעל שויהו רבנן כירוש
ושויהו רבנן כלוקח וריכא דטבא ליה עבדו
ליה גבי יובל שויהו רבנן כירוש משום
רשבא כלוקח משום פסידא דדיקה גבי רבין
משום פסידא דאלמנה שויהו רבנן כירוש
והא גבי דר' יוסי בר' חנינא דאיכא פסידא
ללקוחות ושויהו רבנן כלוקח התם אינהו
אפסידו אנפשייהו כיון דאיכא בעל לא איבעי
להו למיזבן מאיתתא דיתבא תותי גברא:

הדרן עלך יש נוחלין

מ"י שויהו והניח בניו ובנות *בזמן שהנכסים
מרוכזים הבנים יורשו והבנות יורשו נכסים
מועטין הבנות יורשו והבנים ישאלו על
הפתחים אדמון אומר בשביל שאני זכר
הפסדתי אומר רבן גמליאל רואה אני את
דברי אדמון: גמ' וכמה מרוכזין אומר רב
יהודה אומר רב כדי שיוזנו מהן אלו ואלו
שנים עשר חדש רב אמרייתא קמיה רשמואל
אמר זו דברי רבן גמליאל בר רבי אבל
חכמים אומרים יכרי שיוזנו מהן אלו ואלו עד
שיבגרו איתמר גמי כי אתא רבין אמר ר'
יוחנן ואמרי לה אמר רבה בר בר חנה אמר
רב יוחנן כל שיוזנו מהן אלו ואלו עד
שיבגרו הן מרוכזין פחות מכאן הרי אלו
מועטין ואי ליכא לאלו ואלו עד שיבגרו
שקלי

וכן סוגיא דשמעתא דכל היכא דליכא פסידא כגון פסידא דאלמנה
דליכא למימר אינהו דאפסידא אנפשייהו רבנן כירוש:

הדרן עלך יש נוחלין

מ"י שמת. מרוכזין. מפרש בגמרא: והבנות יורשו. מוזנות ופרנסת
נשואין עד לתבגורן או עד לתנסן לגזרין כדמנן בכנסות (ד' אמר
נ"ג): (נ"ג): ישאלו. יחזרו על הפתחים: נכסיה שאני זכר הפסדתי.
תמיה (ט) ובגמ' (ק): מפרש מאי קאמר אלף לא אפסידו מוניה יחד: אמר
רבן גמליאל כ"ר. והכי הלכתא כדדמון דאמר ג' בתרא דכנסות
(קט). כל מקום שאמר ר"ג רואה אני את דברי אדמון הלכה כמותו:
גמ' כ"ר שיוזנו. פרנסתו ומוזנות: אלו ואלו. גמ' ובגמ': כי אמרייתא.
אמר פטירתו של רב ונחתי ללמוד קמיה דשמואל: עד שיבגרו.
שכן התנה להן אביהן עד לתבגורן או מנסן כדלמך בכנסות
ואיך מועטין ויוזנו הבנות עד שיבגרו והמוכר לבנים דמפרש ואילן:
שקלי

הדרן עלך יש נוחלין

מ"י שמת. והבנות יורשו. מה שהוכר רש"י כצ"ד מוזנות פרנסה אין נראה לריבין דהא מוזנות היינו ופרנסה היינו מלזוין
ורכ"י הנשואין ומרי מילי נינהו כדלמך (ב' מ' מילתא האשה) (כמונת ד' ס'): מוזלין לפרנסה ואין מוזלין למוזנות וקמתי מני הבנות מוזנות
ומתפרנסות וכן כמנה דוכתי משמע דתרי מילי נינהו: אמר ר"ג רואה אני את דברי אדמון. בכנסות (ד' קט). אמר כ"מ שאמר ר"ג רואה
אני את דברי אדמון הלכה כמותו א"ל רבא לרב תמן אפי' בגרייתא כ"ר מכל היא קוניא משמע דהלכה כדדמון וימיה דהכא בגמרא כולה
שמעתא כרבנן דלדמון ודלא הלכתא דא"ר (ו' יוסי) א"ר יוחנן יתומים שקדמו ומכרו בכנסים מועטין וכו' ובעא נמי דר' רימיה אמר א"ה (ס)
היא אליבא דרבנן ואמר דבעל מלכותו היכא דליכא פסידא לאחריני לא פלוג ומקטו דכ"מ שאשה מוכרת הבעל מוזיא
אלפס פסקו כרבנן דלדמון משום דשמעתין דהכא כותייהו אולא ור"מ אומר דלדמון לא פליג ארבנן אלא שמתמיה על התקנה שתקנו
נכסים מועטין אבל מ"מ כרבנן כ"ל ולא משמע הכי מנקאמר ר"ג רואה אני את דברי אדמון: [ועיין תוספות כנסות ק: מ"ה אדמון:]
יתומים